

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 174/2011-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. apríla 2011 predbežne prerokoval sťažnosti spoločnosti Z., s. r. o., B., zastúpenej advokátom JUDr. F. N., B. vo veciach vedených Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 6834/2010 a sp. zn. Rvp 6835/2010, ktorými namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Trenčíne č. k. 8 CoE 126/2010-103 z 31. mája 2010 a č. k. 5 CoE 208/2010-93 z 3. júna 2010, a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti spoločnosti Z., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 6834/2010 a sp. zn. Rvp 6835/2010 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 6834/2010.

2. Sťažnosti spoločnosti Z., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 14. septembra 2010 doručené sťažnosti spoločnosti Z., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uzneseniami Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 8 CoE 126/2010-103 z 31. mája 2010 (ďalej aj „napadnuté uznesenie 1“) a č. k. 5 CoE 208/2010-93 z 3. júna 2010 (ďalej aj „napadnuté uznesenie 2“, spolu ďalej aj „napadnuté uznesenia“).

2.1 Zo sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 6834/2010 a súvisiaceho spisu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „okresný súd 1“) sp. zn. 7 Er 2411/2008 vyplynulo, že P., ... zdravotná poisťovňa (ďalej len „zdravotná poisťovňa“) vydala podľa zákona č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní (ďalej len „zákon č. 273/1994 Z. z.“) platobný výmer č. 654/2005, ktorým uložila platiteľovi A. W., N. (ďalej len „povinná“), zaplatiť dlžné poistné do 8 dní od právoplatnosti platobného výmeru. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo 7. júla 2005 (ďalej len „zmluva o postúpení pohľadávok“) zdravotná poisťovňa postúpila sťažovateľke súbor pohľadávok, ktorých súčasťou bola aj pohľadávka predpísaná platobným výmerom proti povinnej, spolu s príslušenstvom a všetkými právami s nimi spojenými. Návrhom na vykonanie exekúcie zo 17. júla 2008 sa sťažovateľka domáhala vymoženia dlžného poistného s príslušenstvom od povinnej v rámci exekučného konania vedeného súdnym exekútorom JUDr. V. K., N. (ďalej len „súdny exekútor“). Na základe žiadosti súdneho exekútora okresný súd 1 poveril 5. marca 2009 súdneho exekútora

vykonaním exekúcie proti povinnej. Uznesením okresného súdu 1 č. k. 7 Er 2411/2008-43 z 1. decembra 2009 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 19 CoE 17/2010-83 z 28. januára 2010 bola exekúcia právoplatne vyhlásená za neprípustnú a zastavená z dôvodu, že podľa názoru konajúcich súdov podkladom na vykonanie exekúcie bol paakt bez právnej sily. Okresný súd 1 uznesením č. k. 7 Er 2411/2008-88 z 26. apríla 2010 zaviazal sťažovateľku nahradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie v sume 55,71 €. Okresný súd 1 v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že o náhrade trov exekúcie rozhodol podľa § 203 ods. 1 Exekučného poriadku, pretože k zastaveniu exekúcie došlo zavinením oprávneného (sťažovateľky), ktorý žiadal vykonať exekúciu na podklade rozhodnutia, ktoré je nulitným aktom. Krajský súd napadnutým uznesením 1 uvedené uznesenie okresného súdu 1 potvrdil.

2.2 Zo sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 6835/2010 a súvisiaceho spisu Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd 2“) sp. zn. 62 Er 939/2008 vyplynulo, že platobným výmerom č. 704/2005 vydaným podľa zákona č. 273/1994 Z. z. uložila zdravotná poisťovňa platiteľovi M. P., N. (ďalej len „povinný“), zaplatiť dlžné poistné do 8 dní od právoplatnosti platobného výmeru. Zmluvou o postúpení pohľadávok zdravotná poisťovňa postúpila sťažovateľke súbor pohľadávok, ktorých súčasťou bola aj pohľadávka predpísaná platobným výmerom proti povinnému. Návrhom na vykonanie exekúcie z 23. apríla 2008 sa sťažovateľka domáhala vymoženía dlžného poistného s príslušenstvom od povinného v rámci exekučného konania vedeného súdnym exekútorom. Okresný súd 2 poveril 19. mája 2008 súdneho exekútora vykonaním exekúcie proti povinnej. Uznesením okresného súdu 2 č. k. 62 Er 939/2008-16 z 1. júla 2009 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 17 CoE 128/2009-58 z 13. októbra 2009 bola exekúcia právoplatne vyhlásená za neprípustnú a zastavená z dôvodu, že podkladom na vykonanie exekúcie bol paakt bez právnej sily. Okresný súd 2 uznesením č. k. 62 Er 939/2008-68 z 27. januára 2010 zaviazal sťažovateľku nahradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie v sume 63,57 € podľa § 203 ods. 1 Exekučného poriadku, pretože k zastaveniu exekúcie došlo zavinením oprávneného (sťažovateľky), ktorý žiadal vykonať exekúciu na podklade nulitného právneho aktu. Krajský súd napadnutým uznesením 2 uvedené uznesenie okresného súdu 2 potvrdil.

3. Sťažovateľka považuje označené rozhodnutia okresného súdu 1 a okresného súdu 2, ako aj napadnuté uznesenia krajského súdu za arbitrárne, pretože podľa jej názoru sa najmä krajský súd ako súd odvolací v odôvodnení svojich potvrdzujúcich rozhodnutí nevysporiadal s ňou predloženými skutkovými tvrdeniami a právnym posúdením, na ktoré poukázala. Napadnuté uznesenia preto podľa nej nespĺňajú požiadavky kladené na spravodlivý proces, sú ústavne neudržateľné, čím zároveň došlo k protiústavnému zásahu do majetkovej sféry sťažovateľky.

Predovšetkým sťažovateľka poukázala na to, že *„Exekučný poriadok pri náhrade trov exekúcie zásadne stojí na princípe, že trovy exekúcie znáša povinný. Iba vo výnimočných prípadoch uvedených v § 203 má súd možnosť na úhradu trov zaviazať oprávneného.“*. Sťažovateľka v spojitosti s tým upriamuje pozornosť aj na judikatúru ústavného súdu (napr. II. ÚS 272/08) korešpondujúcu s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (Van der Musselle c Belgicko), ktorá na jednej strane uznáva nárok súdneho exekútora na úhradu trov, čo však nemusí znamenať, že tieto trovy exekútor v každom prípade aj reálne vymôže. V zmysle uvedenej judikatúry citované ustanovenie § 203 Exekučného poriadku obsahuje možnosť uváženia, opierajúcu sa o vyhodnotenie postupu oprávneného, miery jeho zavinenia a napokon aj o to, že aj keby tu bolo zavinenie, rozhoduje jeho intenzita.

V ďalšej časti sťažnosti sa sťažovateľka podrobne venuje podmienkam ustanoveným v § 203 ods. 1 Exekučného poriadku konštatujúc, že iba v prípade ich kumulatívneho splnenia môže súd uložiť oprávnenému povinnosť nahradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie. Týmito podmienkami sú: zastavenie exekúcie, konanie oprávneného, zavinenie oprávneného, príčinná súvislosť medzi zavineným konaním oprávneného a zastavením exekúcie. V označených exekučných konaniach, v ktorých sťažovateľka vystupovala v pozícii oprávneného, bola splnená len podmienka zastavenia konania. Sťažovateľka konštatuje, že aj v prípade, ak by boli všetky tieto podmienky splnené, súd by nebol povinný zaviazať ju (ako oprávnenú) na náhradu trov exekúcie súdnemu exekútorovi. Uvedené jednoznačne vyplýva z dikcie § 203 ods. 1 Exekučného poriadku, ktorá používa modálne sloveso „môže“.

4. Vychádzajúc z uvedených skutočností sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví porušenie jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny, práva na ochranu majetku podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu, ako aj porušenie jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods.1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uzneseniami krajského súdu č. k. 8 CoE 126/2010-103 z 31. mája 2010 a č. k. 5 CoE 208/2010-93 z 3. júna 2010, zruší označené uznesenia krajského súdu a veci vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a zaviazá krajský súd na úhradu trov právneho zastúpenia sťažovateľky.

II.

Podľa § 31a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 6834/2010 a sp. zn. Rvp 3835/2010, ktoré sú po formálnej aj obsahovej stránke takmer identické, vzhľadom na identické dôvody sťažností a rovnakú právnu argumentáciu použitú v sťažnostiach, ako aj na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy o spojení

týchto sťažností na spoločné konanie, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. ...

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol

posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05, I. ÚS 74/05, I. ÚS 158/05, I. ÚS 213/05).

Predmetom sťažností je namietané porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods.1 listiny, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu uzneseniami krajského súdu č. k. 8 CoE 126/2010-103 z 31. mája 2010 a č. k. 5 CoE 208/2010-93 z 3. júna 2010.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 listiny každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu...

Podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

Sťažovateľka namieta porušenie ňou označených práv napadnutými uzneseniami krajského súdu, ktorými boli potvrdené prvostupňové rozhodnutia o uložení povinnosti oprávnenému (sťažovateľke) nahradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie. Výhrady sťažovateľky smerujú najmä proti tomu, že sa krajský súd stotožnil so skutkovými a právnymi závermi okresného súdu 1 a okresného súdu 2 bez toho, aby sa v odôvodnení namietaných uznesení vysporiadal so skutkovými tvrdeniami a právnym posúdením, ktoré v konaní predložila a na ktoré poukázala.

Ústavný súd v prvom rade podotýka, že jeho úlohou nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Ústavný súd je v súlade so svojou všeobecnou právomocou vyjadrenou v čl. 124 ústavy súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Táto právomoc spolu s právomocou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy mu umožňuje preskúmať aj napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov, avšak iba z hľadiska, či sú, alebo nie sú v súlade s ústavno-procesnými zásadami upravenými v ústave. Ústavný súd nevykladá iné ako ústavné zákony, a preto musí preskúmať len to, či sa tieto zákony nevyložili spôsobom, ktorý je svojvoľný (arbitráry) alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu takýchto právnych úprav.

Inými slovami, skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 117/05, II. ÚS 127/07). Ak nie sú splnené tieto predpoklady na preskúmanie rozhodnutí všeobecných súdov, ústavný súd nemôže dospieť k záveru o vecnej spojitosti medzi základnými právami alebo slobodami, ktorých porušenie sa namieta, a napádaným rozhodnutím všeobecných súdov, prípadne postupom, ktorý im predchádzal.

1. Ústavný súd sa zaoberal najprv tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že krajský súd potvrdil uznesenie okresného súdu 1, ktorým jej ako oprávnenej bolo uložené nahradiť súdnemu

exekútorovi trovy exekúcie v sume 55,71 €, a uznesenie okresného súdu 2, ktorým jej bola uložená povinnosť nahradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie v sume 63,57 €, hoci podľa jej názoru na takéto rozhodnutia neboli splnené zákonné podmienky.

1.1 Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia č. k. 8 CoE 126/2010-103 z 31. mája 2010 po citovaní dôvodov prvostupňového rozhodnutia okrem iného uviedol:

„Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený, ktorý uviedol, že nenamieta výšku súdom priznaných trov exekútora, avšak nesúhlasí s právnym nárokom priznania náhrady trov. Z dikcie § 203 ods. 1 Ex. por. vyplýva, že náhradu trov exekučného konania môže súd uložiť oprávnenému, avšak len v prípade, že k zastaveniu exekúcie došlo zavinením oprávneného. V právnej teórii sa za zavinenie považuje vnútorný psychický vzťah osoby jednak k vlastnému konaniu, a jednak k výsledku tohto konania, ktorý má za následok právnu zodpovednosť, pričom zavinenie môže byť úmyselné alebo neúmyselné z nedbanlivosti. V danom prípade podľa oprávneného došlo k zastaveniu exekúcie na základe vydania uznesenia, ktorým súd prvého stupňa prehlásil exekučný titul za nulitný akt. Túto skutočnosť nemohol žiadnym spôsobom predpokladať, exekučné konanie inicioval na základe dobrej viery v správnosť exekučného titulu a rozhodnutie súdu nemožno považovať za zavinenie oprávneného. Nakoľko k zastaveniu exekučného konania došlo na základe rozhodnutia súdu a nie zavinením oprávneného, nemožno zaviazať oprávneného na náhradu trov súdneho exekútora. Poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. US 272/2008 zo dňa 22.10.2008 a Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 12/2005 zo dňa 13.1.2005. Z týchto judikátov možno podľa oprávneného konštatovať, že hoci má súdny exekútor zákonný nárok na úhradu trov, nemusí to bezpodmienečne znamenať, že tieto trovy aj v každom prípade reálne vymôže. Následne poznamenal, že z ustanovenia § 203 Ex. por. v znení platnom do 31. januára 2002 vyplývalo, že v prípade zastavenia exekúcie mohol súd uložiť oprávnenému uhradiť trovy exekúcie, avšak výlučne iba vtedy, ak zastavenie exekúcie procesne zaviniť, prípadne, ak mohol pri náležitej opatrnosti v čase podania návrhu predvídať dôvod zastavenia exekúcie. Z ustanovenia § 203 Ex. por. je zrejmé, že v prípade zastavenia exekúcie má súd možnosť a nie povinnosť zaviazať na náhradu trov exekúcie oprávneného. Predpokladom uloženia tejto povinnosti je uváženie súdu o miere procesného zavinenia oprávneného na zastavení

exekúcie. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody a skutočnosti navrhol, aby odvolací súd náhradu trov exekúcie súdnemu exekútorovi JUDr. V. K. nepriznal.

Odvolací súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. ... a zistil, že uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne. ...

Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolací súd dodáva, že nie je správny záver oprávneného, že nezavinil zastavenie exekúcie. Oprávnený sa odvolával na to, že k zastaveniu exekúcie došlo rozhodnutím súdu a nie z jeho viny a túto skutočnosť podľa neho nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť a predpokladať pri podávaní návrhu na vykonanie exekúcie. Z obsahu spisu však vyplýva, že súd prvého stupňa uznesením č.k. 7Er/2411/2008-43 zo dňa 1. decembra 2009 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a následne ju zastavil podľa § 57 ods. 1 písm. g/ z dôvodu, že exekučný titul, ktorý má byť podkladom pre exekúciu je pakt bez právnej sily a účinnosti. Ako vyplynulo z obchodného registra už v súčasnosti zaniknutej poisťovne P. ... zdravotná poisťovňa bolo rozhodnutím Ministerstva zdravotníctva SR zo dňa 1.7.1999, ktoré nadobudlo právoplatnosť 17.7.1999, číslo 3215/1999-A zrušené povolenie na zriadenie rezortnej poisťovne. Uznesením Krajského súdu v Bratislave, č.k. 7K 70/01-30 zo dňa 20.4.2001 bol na majetok poisťovne vyhlásený konkurz. Správca konkurznej podstaty úpadcu vydal v priebehu konkurzného konania platobný výmer, ktorý mal byť exekučným titulom pre exekúciu prebiehajúcu v tomto konaní. Správca konkurznej podstaty má iba právo a povinnosť vykonať všetky procesné úkony v záujme uspokojenia pohľadávok úpadcu, preto platobný výmer, ktorý vydal je nulitným právnym aktom. Vyššie spomínané prvostupňové rozhodnutie potvrdil aj odvolací súd uznesením č.k. 19CoE/17/2010-83 zo dňa 28.1.2010. Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť 18.2.2010. Súd prvého stupňa uznesením č.k. 7Er/2411/2008-88 zo dňa 26.4.2010 zaviazal oprávneného nahradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie vo výške 55,71 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Zároveň oprávneného správne zaviazal na náhradu trov exekúcie, pretože jeho zavinením došlo k zastaveniu exekúcie s ohľadom na to, že za exekučný titul označil platobný výmer, ktorý je nespôsobilým exekučným titulom, resp. nulitným aktom. “

1.2 V odôvodnení napadnutého uznesenia č. k. 5 CoE 208/2010-93 z 3. júna 2010 krajský súd po citovaní dôvodov prvostupňového rozhodnutia okrem iného uviedol:

„Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie oprávnený, a to vo výroku o náhrade trov exekučného konania. V odvolaní oprávnený namietal použitie ust. § 203 ods. 1 Exekučného poriadku pri rozhodovaní o náhrade trov exekúcie, kedy v danom prípade došlo k zastaveniu exekúcie na základe uznesenia a vyhlásenia exekúcie za neprípustnú. Uvedenú skutočnosť nemohol oprávnený žiadnym spôsobom ovplyvniť a nemohol ju predpokladať pri podávaní návrhu na vykonanie exekúcie. Na základe týchto skutočností nemožno považovať vyhlásenie exekúcie súdom za neprípustnú za zavinenie oprávneného, vedúce k zastaveniu exekúcie. Poukázal v tomto smere aj na judikatúru Ústavného súdu, keď z tejto vyplýva, že aj keby tu bolo zavinenie, rozhoduje jeho intenzita, pričom odôvodnenie nepriznania nevyhnutných trov zastavenej exekúcie plne využíva rozsah užívania na strane súdu a nie je nad rámec § 203 ods. 1 Exekučného poriadku. Namietal tiež výšku trov súdneho exekútora, a to pokiaľ ide o poštové poplatky, kedy poukázal na všeobecné ceny poštových služieb, poskytovaných na území SR a žiadal priznať súdnemu exekútorovi iba preukázané poštové náklady. Žiadal uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. ...a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné v napadnutej časti, týkajúcej sa trov exekučného konania ako vecne správne potvrdiť podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p., pričom v náväznosti na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd poukazuje na odôvodnenie uznesenia súdu prvého stupňa v napadnutej časti, s ktorým sa stotožňuje a na zdôraznenie správnosti dodáva:

V predmetnej veci súd prvého stupňa v náväznosti na ust. § 203 ods. 1 Exekučného konania správne skúmal zavinenie na strane oprávneného a dospel k záveru, že tým, že podal oprávnený návrh na exekúciu na základe nulitného právneho aktu, ktorý nemôže byť exekučným titulom, zavinil v konečnom dôsledku zastavenie exekúcie. Preto sa odvolací súd stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že je potrebné v predmetnej veci aplikovať na rozhodnutie o trovách exekúcie ust. § 203 ods. 1 Exekučného poriadku, čím súdnemu exekútorovi vzniklo právo na náhradu nevyhnutných trov exekúcie.

Pokiaľ ide o vyčíslenie samotných trov exekučného konania, odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením súdu prvého stupňa, pričom súd prvého stupňa aj

správne skúmal jednotlivé nevyhnutné úkony na strane súdneho exekútora pri vykonávaní exekúcie a potom správne stanovil náhradu trov exekúcie na výslednú čiastku 63,57 eur.“

K sťažovateľkou namietanému nedostatočnému odôvodneniu napadnutých rozhodnutí ústavný súd uvádza, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (podľa čl. 36 ods. 1 listiny), resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Ústavný súd po posúdení obsahu napadnutých rozhodnutí z uvedených hľadísk dospel k záveru, že krajský súd na argumentáciu sťažovateľky reagoval primeraným spôsobom, vysporiadal sa so všetkými okolnosťami, ktoré majú pre vec podstatný význam a ktoré dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, a v odôvodnení svojich rozhodnutí uviedol postup, akým k nemu dospel. K tomu je potrebné uviesť, že argumentácia sťažovateľky v sťažnostiach doručených ústavnému súdu je do značnej miery obsažnejšia než rozsah, v akom ju uplatnila v odvolaní z 11. mája 2010 proti uzneseniu okresného súdu 1 č. k. 7 Er 2411/2008-88 z 26. apríla 2010 a v odvolaní z 11. februára 2010 proti uzneseniu okresného súdu 2 č. k. 62 Er 939/2008-68 z 27. januára 2010. Týka sa to predovšetkým analýzy podmienok, za ktorých môže súd uložiť oprávnenému podľa § 203 ods. 1 Exekučného poriadku povinnosť nahradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie.

Z princípu subsidiarity (čl. 127 ods. 1 ústavy) limitujúceho vzťah ústavného súdu k všeobecným súdom okrem iného vyplýva, že v prípade konania pred všeobecnými súdmi

musí sťažovateľ ochranu svojich základných práv a slobôd vrátane argumentácie s tým spojenej uplatniť najskôr v tomto konaní a až následne v konaní pred ústavným súdom. Pokiaľ sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, avšak nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc (III. ÚS 135/03, III. ÚS 201/04).

V označených konaniach mala sťažovateľka možnosť dovolávať sa ochrany svojich práv, porušenie ktorých napadnutými uzneseniami namieta, v rovnakom rozsahu, ako to je uvedené v argumentačnej báze v jej sťažnostiach, už v odvolaní proti prvostupňovým rozhodnutiam. V označených veciach sťažovateľky by bola založená právomoc ústavného súdu na preskúmanie napadnutých uznesení krajského súdu v rozsahu argumentácie uplatnenej v sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy len za predpokladu, že by námietky sťažovateľky uplatnené v týchto sťažnostiach boli v porovnateľnom rozsahu obsiahnuté v opravných prostriedkoch sťažovateľky proti prvostupňovým uzneseniam, a tým by sa stali predmetom skúmania krajského súdu a vysporiadania sa s nimi. V okolnostiach označených exekučných konaní to tak nebolo.

Keďže sťažovateľka ochranu svojich práv nerealizovala v plnom rozsahu v konaní pred všeobecnými súdmi, ale až podaním sťažností ústavnému súdu, ústavný súd jej sťažnosti v tejto časti odmietol okrem iného aj z dôvodu nedostatku svojej právomoci na ich prerokovanie (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Uvedené sa dotýka tej časti sťažností, v ktorej sťažovateľka namietala, že krajský súd sa nedostatočne vysporiadal s podmienkami, za splnenia ktorých možno uložiť oprávnenému povinnosť nahradiť súdnemu exekútorovi nevyhnutné trovy exekúcie.

Podľa názoru ústavného súdu krajský súd (a rovnako pred ním aj okresné súdy) vykonal ústavne súladný výklad platných právnych predpisov (v danom prípade predovšetkým ustanovení Exekučného poriadku), ktorý nie je svojvoľný a nepopiera zmysel interpretovaných a použitých právnych noriem. Napadnuté rozhodnutia sú primerane a zrozumiteľne odôvodnené a nemožno ich považovať za extrémne vybočenie

zo štandardov spravodlivého procesu. Výklad dotknutých právnych noriem zodpovedá zároveň princípom rozumného usporiadania práv a povinností dotknutých subjektov.

Ústavný súd z týchto dôvodov podľa § 25 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosti sťažovateľky v časti namietajúcej porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny (keďže ide o obsahovo identickú právnu úpravu), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ako zjavne neopodstatnenú.

2. Sťažovateľka v ďalšej časti sťažností namietala porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy (resp. čl. 11 ods. 1 listiny) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu, čo dáva do súvislosti s namietaným porušením svojho práva na spravodlivé súdne konanie.

Ústavný súd po preskúmaní napadnutých uznesení krajského súdu v spojení s uzneseniami súdov prvého stupňa dospel k záveru, že z odôvodnenia napadnutých uznesení krajského súdu nemožno vyvodiť nič, čo by signalizovalo, že nimi došlo k zásahu do základného práva vlastníť majetok, resp. práva na ochranu majetku. Postup krajského súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny.

Pokiaľ ide o čl. 20 ods. 1 ústavy (a čl. 11 ods. 1 listiny), ústavný súd dospel k záveru, že vzhľadom na uvedené skutočnosti, k porušeniu týchto práv ani nemohlo dôjsť. Ústavný súd sťažnosti v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnené podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Berúc do úvahy všetky uvedené skutočnosti ústavný súd o sťažnostiach rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto uznesenia.

Vzhľadom na odmietnutie sťažností sa ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľky uplatnenými v jej sťažnostiach (návrhom na zrušenie označených rozhodnutí a na úhradu trov právneho zastúpenia) už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. apríla 2011